

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Dato: 13.11.2015
Vår ref.: 15-1484-3
Deres ref.: 13/2824

Høring - forskrifter til tjenstepensjonsloven (uførepensjon)

Vi viser til Finansdepartementets høring av Finanstilsynet forslag av 2. oktober 2015 til forskrifter om uførepensjon etter tjenstepensjonsloven mv.

Finans Norges hovedsynspunkter

1. Vi støtter Finanstilsynets forslag om ikrafttredelse av lov og forskrift 1. januar 2016.
2. For at ny uførepensjon skal virke etter sin hensikt er det avgjørende at pensjonsleverandørene kan utveksle informasjon om opptjente rettigheter elektronisk, via Norsk Pensjon.
3. Det må også etableres tilgang til elektronisk informasjon om arbeidsinntekt.
4. Spørsmålet om dagens uførepensjonsordninger kan lukkes for å ivareta syke, uføre og delvis uføre bedre.

1. Ikrafttredelse og overgangsregler

Uførepensjon i privat tjenstepensjon utgjør en sentral del av pensjonsreformen, og uførepensjon i skattefavorederte tjenstepensjonsordninger i privat sektor må tilpasses ny uføretrygd som ble innført 1. januar 2015. Finans Norge mener det er viktig at ny uførepensjon i privat tjenstepensjon kommer på plass så raskt som mulig og støtter forslaget om at lov og forskrifter trer i kraft fra 1. januar 2016.

Finans Norge tar til etterretning at det i høringsnotatet foreslås ett års overgang til nye regler. Finans Norge har opprinnelig foreslått en lengre overgangsperiode (2-3 år). Siden nye regler om uførepensjon i privat sektor nå trer i kraft senere enn opprinnelig forutsatt synes det som om pensjonsleverandørene som er medlem i Finans Norge har de fleste av sine systemer på plass til å tilby ny uførepensjon fra årsskiftet og vi legger til grunn at pensjonsleverandørene vil kunne håndtere overgang til ny uførepensjon innen 31. desember 2016.

2. Informasjon om opptjente rettigheter

Ny uførepensjon i privat sektor skal samordnes med opptjente rettigheter og avkortes mot arbeidsinntekt. Det er helt sentralt at pensjonsleverandørene kan beregne ny uførepensjon riktig og at dette kan skje på en effektiv og hensiktsmessig måte til beste for arbeidsgivere og arbeidstakere.

Effektiv samordning og avkortning kan kun skje dersom nødvendig informasjon kan innhentes elektronisk og uten forutgående samtykke fra den enkelte.

Finanstilsynet uttaler at utveksling av informasjon om tidligere opptjente rettigheter via Norsk Pensjon "virker hensiktsmessig", men har ikke foreslått hjemler for slik datautveksling idet dette ikke lå innfor tilsynets mandat. Det er en viktig forutsetning for et effektivt og hensiktsmessig system at pensjonsleverandørene får adgang til å utveksle informasjon om opptjente rettigheter elektronisk via Norsk Pensjon. Disse systemene for informasjonsutveksling er allerede på plass i Norsk Pensjon, men nødvendige hjemler for å benytte løsningene mangler. Vi viser til brev fra NHO, Virke, Spekter, Pensjonskasseforeningen og Finans Norge til Finansdepartementet av 6. november 2015 hvor vi understreker behovet for hjemler for å kunne utveksle informasjon elektronisk, via Norsk Pensjon.

3. Informasjon om arbeidsinntekt

Det er av sentral betydning at elektronisk tilgang til informasjon om arbeidsinntekt kommer på plass så raskt som mulig. Vi viser til vårt høringsvar av 12. mars 2014 til NOU 2013:12 og omtalen av behovet for elektronisk datautveksling.

Viktige informasjonskilder er etter vårt syn

- a) a-ordningen
- b) det den enkelte selv rapporterer inn til NAV

Her legger vi til grunn at både Finansdepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet, NAV og eventuelt andre vil være adressater og Finans Norge vil derfor følge opp disse forhold ytterligere som en egen sak.

4. Syke, uføre og delvis uføre

En spesiell utfordring som flere instanser tar opp i denne høringen er håndtering av de som er syke, uføre eller delvis uføre på overgangstidspunktet til ny uføreordning.

Lovgiver har lagt til grunn at dagens uførepensjonsordninger skal avvikles og at det utstedes fripoliser for samtlige medlemmer av en uførepensjonsordning uavhengig av medlemmets helsetilstand på overgangstidspunktet, jf. Prop. 42 L (2014-2015) punkt 5.3. Dette innebærer at det skal utstedes fripoliser til alle eksisterende medlemmer av uførepensjonsordninger med rett til fripoliseopptjening, uavhengig av om medlemmet er friskt, syk, ufør eller delvis ufør på tidspunktet for overgang til ny uføreordning.

I Finanstilsynets høringsnotat er det vist til at:

"Forsikringsnæringen har spilt inn til Finanstilsynet at det for gruppen helt eller delvis uføre er flere uløste problemstillinger i dagens lovverk for alders- og uførepensjon, blant annet om utmelding og rett til medlemskap. Ved å gjennomføre en lukking i stedet for avvikling vil man i større grad kunne hensynte og isolere denne gruppen. Ved å holde ytelsen uendret vil man også kunne sikre et bedre vern for de delvis uføre ved endring i uførheten. Det pekes også på at ved avvikling av eksisterende uførepensjonsordninger, vil samlet uførepensjon kunne bli lavere for mange uføre på grunn av at arbeidsgivers reguleringsansvar opphører ved fripoliseutstedelsen."

Finanstilsynet viser i høringsnotatet til at det er valgfrihet for bedriftene mht om arbeidsuføre skal inngå ved tegning av ny ordning. Finans Norge understreker at dersom syke, uføre og delvis uføre ikke tas opp i bedriftens uførepensjonsordning kan dette gi uheldige utslag.

Finans Norge mener Finansdepartementet kan og bør åpne for at syke, uføre og delvis uføre medlemmer kan bli værende i gjeldende uføreordning etter foretakspensjonsloven, dvs. som en "lukket" ordning eller egen gruppe. Dette eventuelt inntil disse personene eventuelt blir friske igjen slik at de kan tas opp i ny uføreordning.

En løsning for denne gruppen bør dersom det er mulig komme på plass samtidig med at regelverket trer i kraft 1. januar 2016, eller så raskt som mulig etter dette.

5. Annet

Det er vedtatt at gjeldende regler for uførepensjon foretakspensjonsloven i §§ 6-1 til 6-5 oppheves. Finans Norge mener at disse bestemmelsene bør videreføres som overgangsregler for fripoliser. Finanstilsynet har lagt til grunn at det materielle innholdet i disse bestemmelsene fremgår av fripolisene. Etter vår kjennskap har fripoliser ulike vilkår og innhold og det er ikke gitt at det materielle innholdet i bestemmelsene som foreslås opphevet fremgår klart av fripolisene, slik Finanstilsynet forutsetter. Fripolisene har en levetid i inntil flere tiår fremover og det er viktig at fripoliseinnehavere kan få kunnskap om hvilke lovfestede rettigheter de har uten å være henvist til opphevede lovbestemmelser.

Med vennlig hilsen

Finans Norge

Prosessområdet livsforsikring og pensjon

Stefi Kierulf Prytz
direktør

Espen Tørum
fagsjef

